

1. I. Denemelerinde eksiltili cümlelere fazla yer verir.
II. Devrik cümleleriyle bilinir.
III. Köy Enstitülerini kurdu, bir dönem Milli Eğitim Bakanlığı da yaptı.
IV. Atlı göçebe hayatının eserleri ile Türklerin yerleşik hayata geçtikten sonra verdiği ürünleri karşılaştıran araştırma yazıları yazdı.
V. Hisar dergisinde "Fildişi Kuleden" başlıklı denemeler yazdı.

Yukarıda numaralanmış bilgilerden hangisi aşağıdaki sanatçılardan biriyle ilgili değildir?

- A) Hasan Ali Yücel
B) Cemil Meriç
C) Mehmet Kaplan
D) Nurullah Ataç
E) Suut Kemal Yetkin

2. Tiyatro anlatımı, çizgi film, alt yazılı filmler, söyleşmeye bağlı

I

metin türüne; kullanma kılavuzu, uyarıcı notlar, resmi işlerde kullanılan değişik hazır matbu metinler, işlevsel metin türüne

II

örnektir. Mani, koşuk, semai, varsağı vb. metinler, Öğretici metin türüne; roman, kısa öykü, anı, yaşanan olaylarla

III

ilgili belgesel anlatımlar, kurmaca metin türüne; bilimsel

IV

dergilerdeki makaleler, bilimsel kitaplar vb metinler özel bilgilendirici metinler arasındadır.

V

Bu parçada numaralanmış söz gruplarının hangisinde bilgi yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Tanzimat edebiyatı ile birlikte edebiyatımıza birçok öğretici metin türü girmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu türlerden biri değildir?

- A) Makale B) Deneme C) Sohbet
D) Röportaj E) Gezi yazısı

4. Şiir ve hikâye ile yazın hayatına girmiş; fıkra ve sohbetleriyle tanınmıştır. Şevket Hıfzı imzasıyla Varlık dergisinde yayımlanmış şiirlerini yıllar sonra şairliğinin tarihçesini ve şiirleri üzerine yazılmış eleştirileri de ekleyerek "Şiirler" kitabında toplamıştır. Sohbetleri, genellikle, gençlere doğru yolu gösteren, onlarda yaşama sevinci uyandıran, hayat yollarında karşılaşacakları

güçlükleri iyimser bir görüşle yorumlayan bir özellik taşır. Dili oldukça sadedir. Açık, rahat bir dil örgüsü vardır. Sohbet, deneme, radyo konuşmaları, gezi notları, fıkra türünde ürün vermiştir. Sanatçının eserlerinden bazıları: Eşref Saat, Ümit Dünyası, Hayat Böyledir, Aile Sohbetleri'dir.

Bu parçada sözü edilen yazar, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şevket Rado
- B) Turgut Uyar
- C) Cemil Meriç
- D) Mehmet Fuat Köprülü
- E) Mehmet Kaplan

5. Öğretici metinler okuyucuya bilgi vermek amacıyla yazılır oysa sanatsal metinler okuyucuya estetik zevk vermek amacıyla yazılır. Öğretici metinler kurgu değildir, bu metinlerde gerçekler dile getirilir. Sanatsal metinler ise kurgulanabilir, anlatılanlar hayal ürünü olabilir. Bu yüzden sanatsal metinlerde sözcükler mecaz anlamda, öğretici metinlerde sözcükler temel anlamda kullanılır. Betimleyici ve öyküleyici anlatım biçimleriyle yazılan öğretici metinler nesnelken açıklayıcı anlatım biçimiyle yazılan sanatsal metinler öznelidir. Öznel olan sanatsal metinlerde değişiklik yapılabilir. Ama Öğretici metinler değişmez. Öğretici metinler resmi, açık ve sade bir dille yazılır, üslup kaygısı yoktur. Sanatsal metinlerde ise dil sanatsaldır, üslup kaygısı vardır. Öğretici metinlerde söz sanatlarına yer verilmez, sanatsal metinlerde ise söz sanatları yer alır. Öğretici metinlerde dil göndergesel işlevde kullanılırken; sanatsal metinlerde dil sanatsal işlevde kullanılır.

Bu parçadaki bilgi yanlışlığı aşağıdakilerin hangisiyle giderilebilir?

- A) Öğretici metinlerde dil şiirsel işlevselde, sanatsal metinlerde dil göndergesel işlevde denilirse
- B) Sanat metinleri nesnel, öğretici metinler öznel denilirse
- C) Öğretici metinler de sanat metinleri de değiştirilemez denilirse
- D) Öğretici metinler açıklayıcı anlatım biçimiyle; sanatsal metinler öyküleyici, betimleyici anlatım biçimiyle yazılır denilirse
- E) Hem öğretici hem sanatsal metinlerde üslup kaygısı aranmaz denilirse

6. Aşağıdakilerden hangisi Falih Rıfkı'nın eserleri arasında gösterilmez?

- A) Ateş ve Güneş
- B) Kurtuluş
- C) Faşist Roma, Kemalist Tiran
- D) Çile
- E) Pazartesi Konuşmaları

7. Edebiyat öğretmeni Asya Hanım öğrencisi Kiraz'a incelemesi için bir öğretici metin örneği vermiştir.

Buna göre Kiraz bu öğretici metni incelerken aşağıdakilerin hangisini yapmamalıdır?

- A) İncelemeye metnin dil özelliklerini belirlemeyle başlayabilir.
- B) Metinde kullanılan sanatsal ifadeleri belirlemeye çalışmalıdır.
- C) Metnin zihniyet ve geleneğini tespit etmeye çalışmalıdır.
- D) Ana düşünceyi yakalamaya çalışmalıdır.
- E) Ana düşünce bulunmuşsa metnin yardımcı düşüncelerini tespit etmeye çalışmalıdır.

8. Osmanlılarda sarayda yaşayan ve görevi, yaşananları saati saatine not düşmek olan kişilere — denir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) kazasker
- B) edip
- C) vakanivüs
- D) tezkireci
- E) defterdar

9. **Sanatsal metinlerin içinde yar alan anlatmaya bağlı metinlere ait aşağıda verilen bilgilerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?**

- A) Olay örgüsü bu metinlerde asıl unsurdur.
- B) Bu metinlerde ilahî bakış açısı, kahraman anlatıcının bakış açısı ve gözlemci anlatıcı olmak üzere üç tip bakış açısı ve anlatıcı vardır.
- C) Metinde anlatılanlar sahnede gösterilmek için kaleme alınmıştır.
- D) Anlatmaya bağlı metinler kurmaca olduğu için olay örgüsü yaşanmaz, düzenlenir.
- E) Yaşanmış ya da tasarlanmış gerçeklikten alınan bir olayın, bir anlatıcı tarafından yorumlanıp dönüştürülmesiyle oluşturulur.

10. Sanat sözcüğü genelde görsel sanatlar anlamında kullanılır. Sözcüğün bugünkü kullanımı, Batı kültürünün etkisiyle, İngiltere'deki "art" sözcüğüne yakın olsa da halk arasında biraz daha geniş anlamda kullanılır. Sanat, bu geniş anlamından Rönesans zamanında sıyrılmaya başlamış ancak yakın zamana kadar zanaat ve sanat sözcükleri dönüşümlü olarak kullanılmaya devam etmiştir. Buna ek olarak Sanayi Devrimi sonrasında tasarım ve sanat arasında da bir ayırım doğmuş 1950 ve 60'larda popüler kültür ve sanat arasında tartışma kaldıran bir üçüncü çizgi çekilmiştir.

Yukarıdaki parçada hangi anlatım biçimine başvurulmuştur?

- A) Açıklama
- B) Karşılaştırma
- C) Tanık gösterme
- D) Betimleme

11. Sözcükler genelde yan ve mecaz anlamıyla kullanılır. Söz sanatlarına, imgelere yer verilir. Kelimeler, metinlerde yazarın okuyucuya sunmak istediği yaşam ve yaşantıya göre düzenlenir. Dil, daha çok heyecana bağlı işlevde kullanılır. Dile, günlük anlamının dışında yeni anlamlar yüklenir, dilin anlam sınırı genişletilir.

Aşağıdaki türlerin hangisiyle yukarıdaki parça arasında bir ilişki kurulamaz?

- A) Roman B) Masal C) Biyografi
D) Hikâye E) Tiyatro

- 12.** I. Haber vermek
II. Aydınlatma
III. Düşündürmek
IV. Yönlendirmek
V. Açıklama
VI. Yazmaya teşvik etmek

Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri öğretici metinlerin amaçları içerisinde yer almaz?

- A) I. ve VI. B) II. ve IV. C) Yalnız VI.
D) III. ve V. E) Yalnız IV.